

Saskaņā ar Tieslietu padomes 2019.gada 15.martā apstiprinātās Rajona (pilsētas) tiesas un apgabaltiesas priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka un tiesu nama priekšsēdētāja izvirzīšanas un iecelšanas kārtības 5.punktu un Tiesu administrācijas 2022.gada 15.jūlijā izsludināto konkursu uz Rīgas rajona tiesas priekšsēdētāja vietnieka amatu izstrādāju šādu Rīgas rajona tiesas darbības attīstības koncepciju.

RĪGAS RAJONA TIESAS DARBĪBAS ATTĪSTĪBAS KONCEPCIJA

Saskaņā ar likuma “Par tiesu varu” 33.panta trešo daļu, tiesas darba organizācijas un efektīvas funkcionēšanas nodrošināšanas jautājumi ir tiesas priekšsēdētāja kompetencē.

Uzskatu, ka tiesas priekšsēdētāja vietniekam, līdzīgi kā tiesas priekšsēdētājam, galvenie uzdevumi ir tiesas un tiesnešu pārstāvēšana, tiesas un tiesnešu neatkarības un objektivitātes nodrošināšana, tiesas efektīvas funkcionēšanas nodrošināšana, kā arī jurisdikcijas funkciju pildīšana.

Tiesas priekšsēdētāja vietnieka uzdevums ir veicināt kvalitatīvu un sistēmisku tiesas darbību, respektējot un nodrošinot tiesnešu neatkarību.

Tiesas priekšsēdētāja vietnieks savā darbībā ne tikai līdzdarbojas un atbalsta tiesas priekšsēdētāju tiesas darba organizācijā, bet veic arī personīgu ieguldījumu tiesas attīstības nodrošināšanai.

Koncepcijā esmu iekļāvusi savu skatījumu par Rīgas rajona tiesas attīstību.

1.Tiesas vispārējās vērtības un darbības galvenie principi

Sasniedzamais mērķis - moderna, mūsdienīga, uz attīstību vērsta, neatkarīga, un objektīva, sabiedrībai pieejama tiesa, kas nodrošina gan tai piekritīgo lietu izskatīšanu efektīvā, ātrā un kvalitatīvā tiesas procesā, gan tiesas personāla interešu ievērošanu.

Mērķa realizēšanas pamats – cilvēka kā vērtības un tiesu sistēmas pamata apzināšanās; efektīva, uz klientu orientēta un kvalitatīva pakalpojuma sniegšana; uzticības tiesu varai paaugstināšana; proaktīva rīcība un līdzdarbība tiesu sistēmas politikas veidošanas procesā; pieejas tiesai nodrošināšana; tiesnešu noslodzes izlīdzināšana un līdzsvarošana, lietu uzkrājumu mazināšana un vienotas tiesu prakses nodrošināšana, saglabājot tiesnešu objektivitāti un neatkarību.

2.Tiesas stratēģiskā vadība

Saskaņā ar Tieslietu padomes 2022.gada 18.maija lēmumu Nr.32 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” Rīgas rajona tiesa atrodas Rīgā, Jūrmalā, Siguldā un Rīgas rajona tiesas darbības teritorija ir noteikta Jūrmalas valstspilsētā un astoņos novados. Tādējādi Rīgas rajona tiesa ir pirmās instances vispārējās jurisdikcijas tiesa ar vienu no lielākajām tiesas darbības teritorijām.

Līdz ar to stratēģiskās vadības mērķis ir nodrošināt sabiedrībai pieejamu, efektīvi darbojošos tiesu, nodrošinot tiesības uz taisnīgu tiesu saprātīgā termiņā.

Lai sasniegtu šo mērķi, veicami šādi uzdevumi:

2.1.Izstrādāt lietu sadales plānu, izvērtēt lietu izskatīšanas termiņus, lietu kategorijas, to apjomu un apzināt lietu izskatīšanas kavējošos apstākļus. Veikt pasākumus esošo lietu uzkrājuma mazināšanā un veicināt tiesnešu specializāciju.

2.2.Nodrošināt tiesas pieejamību lietas dalībniekiem, izveidojot mūsdienīgu, sabiedrībai ērtu un pieejamu tiesas klientu apkalpošanas centru, kurā būtu iespējams iepazīties ar lietas materiāliem un saņemt nepieciešamo informāciju.

2.3.Nodrošināt vienveidīgu tiesu praksi.

2.4.Sadarboties ar citām tiesām tiesu sistēmas darbības efektīvizēšanai.

2.5.Sadarboties ar tiesu varai piederīgajām institūcijām tiesas darbības efektīvizēšanai, tiesas darbiniekiem un tiesnešiem nepieciešamo mācību nodrošināšanai, tiesiskā regulējuma apspriešanai un nepieciešamo izmaiņu ieviešanai.

2.6.Veicināt uzticību tiesai.

3.Tiesnešu vadība

Tiesu teritoriālās reformas rezultātā Rīgas rajona tiesā Rīgā (Aiviekstes ielā 6 un Ieriķu ielā 5), Siguldā un Jūrmalā kopā noteiktas 43 tiesnešu amata vietas, kas piešķir rīcības brīvību slodzes izlīdzināšanai, tiesnešu specializācijas noteikšanai un nejausības lietu sadalē nodrošināšanai.

Tiesnešu vadības mērķis ir nodrošināt lietu kvalitatīvu, savlaicīgu izskatīšanu un vienotu tiesu praksi, kā arī nodrošināt labvēlīgu darba vidi un atbalstu tiesneša pienākumu efektīvai izpildei.

Lai sasniegtu šo mērķi, veicami šādi uzdevumi:

3.1.Nodrošināt regulāru tiesiskā regulējuma un aktuālās tiesu prakses apspriešanu, tajā skaitā analizējot un pārrunājot pārsūdzētajos tiesu nolēmumos augstāku instanču tiesu identificētās problēmas tiesību piemērošanas jautājumos.

3.2.Veikt tiesā ilgstoši neizskatīto lietu regulāru monitoringu.

3.3.Uzturēt dialogu ar augstāku instanču tiesām, lai apspriestu aktuālo tiesu prakses jautājumus.

3.4.Veicināt tiesnešu dalību mācībās, starptautiskās pieredzes apmaiņas pasākumos.

3.5.Veicināt tiesnešu iesaisti komunikācijā ar sabiedrību.

3.6.Veicināt tiesnešu iesaisti tiesnešu pašpārvaldes institūciju darbībā.

3.7.Pārvērtēt tiesnešu specializāciju; veicināt tiesnešu, kas specializējušies zemesgrāmatu lietās, iesaisti citu kategoriju lietu izskatīšanā.

3.8.Iesaistīt tiesnešus tiesas stratēģisko mērķu formulēšanā un sasniegšanā.

3.9.Nodrošināt pēc iespējas labākus darba apstākļus, darba vidi un atbalsta personālu.

3.10.Rūpēties par kolektīva saliedēšanu, savstarpējo informācijas un viedokļu apmaiņu, emocionālo atbalstu.

4.Tiesas personāla vadība

Tiesas darbiniekiem ir ļoti būtiska loma efektīva tiesas darba nodrošināšanā. Tāpat tiesas personāls ir pirmais, ar ko kontaktējas tiesas apmeklētāji un lietas dalībnieki, līdz ar to tiesas personālam ir arī būtiska loma tiesas tēla veidošanā. Darbā ar tiesas apmeklētājiem un lietas dalībniekiem tiesas personālam jāievēro ētikas normas un tiesas personālam jānodrošina kvalitatīva apkalpošana, veicinot uzticēšanos tiesu sistēmai.

Personāla vadības mērķis ir piesaistīt un motivēt kvalificētu tiesas atbalsta personālu, mazinot tiesas darbinieku mainību; pilnveidot tiesas pakalpojumu kvalitāti, efektīvizēt lietvedības un tiesvedības procesus.

Lai sasniegtu šo mērķi, veicami šādi uzdevumi:

4.1.Aktualizēt jautājumu par tiesas darbinieku nozīmīgumu, nepieciešamību nodrošināt tiesas darbiniekiem konkurētspējīgu atalgojumu un sociālās garantijas, kas nodrošinātu tiesu darbinieku piesaisti ilgtermiņā, veicinātu atbildību par uzticētajiem pienākumiem un nodrošinātu darbinieku izaugsmi.

4.2.Iesaistīt tiesas personālu aktuālās tiesu prakses un problēmjaudājumu apspriešanā; apzināt nepieciešamo zināšanu un prasmju papildinājuma nepieciešamību; veicināt kvalitatīvu un argumentos balstītu zināšanu pārnesi.

4.3. Izstrādāt vienotu tiesas apmeklētāju un lietas dalībnieku apkalpošanas standartu un vienotas vadlīnijas tiesas darba organizēšanā.

4.4. Veicināt kvalificēta personāla pieteikšanos darbam tiesā – ierosināt tiesu sekretāra kā apgūstamās profesijas tehnikumā izveidi; veicināt jauno speciālistu ieinteresētību uzsākt profesionālo karjeru tiesā; izstrādāt vienotas pamatprasības tiesas darbiniekiem, izstrādāt vienotu tiesas darbinieku apmācību un sniegt atbalstu jauno tiesas darbinieku amata pienākumu apgūvē.

4.5. Izvērtēt tiesas personāla noslodzi; nodrošināt pēc iespējas vienādas prasības katram amatam, nolūkā panākt tiesas darba efektivizāciju.

4.6. Atbalstīt tiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, nodrošinot atbilstošas apmācību un attīstības iespējas, atbilstoši darbinieka amatam, profesionālajām iemaņām, prasmēm un zināšanām.

4.7. Nodrošināt pēc iespējas labākus darba apstākļus un atbilstošu darba vidi, kas orientēta uz darbinieka vajadzībām.

4.8. Stiprināt tiesneša palīga institūtu, tādējādi veicinot tiesneša darba efektivitāti.

4.9. Izveidot un uzturēt spēcīgu un atbalstošu tiesas iekšējās darba vides kultūru, tostarp uzklusot un iesaistot tiesas darbiniekus tiesas darbības uzlabošanā, novērtējot tiesas darbinieku paveikto un motivējot jauniem sasniegumiem. Veicināt gan tiesas kolektīva kopumā, gan katra sastāva kolektīva saliedēšanu.

5. Tiesas darba organizācija

Rīgas rajona tiesa ir izvietota četrās ēkās, kas prasa pievērst lielāku rūpību saprotamas, vienkāršas un kvalitatīvas tiesas organizācijas izveidei un optimizēt tiesas resursu izmantošanu labāku rezultātu sasniegšanai.

Lai nodrošinātu efektīvu un vienotu tiesas darbu, sabiedrības informēšanu par tiesā notiekošo, veicami šādi tiesas darba administratīvās vadības uzdevumi:

5.1. Kompetenču un pienākumu sadale starp tiesas priekšsēdētāju, tiesas priekšsēdētāja vietniekiem, kancelejas vadītājiem un kancelejas vadītāju vietniekiem.

5.2. Lai veicinātu sabiedrības informētību par tiesā notiekošajiem procesiem, aktualitātēm, nepieciešams radīt un izmantot mūsdienīgu komunikācijas un informācijas nodošanas kanālus.

5.3. Sadarboties ar Tiesu administrāciju un Tiesu namu aģentūru, lai nodrošinātu ērtu darba vidi tiesnešiem un tiesas darbiniekiem, aprīkotu ar nepieciešamajiem tehniskajiem līdzekļiem un tehnoloģijām e-lietu izskatīšanai, kā arī, lai nodrošinātu ātru, kvalitatīvu un efektīvu tiesu darbu.

5.4. Stiprināt vienkāršu izpratni par tiesas lietvedības organizēšanu un dokumentu apriti, tai skaitā, nosakot dokumentu iesniegšanas kārtību un lietu sadales kārtību.

5.5. Nodrošināt operatīvu dokumentu un informācijas apriti starp tiesu ēkām, tiesnešiem un tiesu darbiniekiem.

5.6. Identificēt un ieviest nacionāla un starptautiska mēroga tiesas darba organizācijas labās prakses piemērus tiesas darbībā.

5.7. Nostiprināt digitālo tehnoloģiju izmantošanu tiesas darbā darba kvalitātes un efektivitātes uzlabošanā, veicinot tehnoloģisko progresu un ilgtspējīgu attīstību.

5.8. Veicināt e-lietas ieviešanai nepieciešamo prasmju apguvi.